

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2467/22-S

Název	Střední škola podnikatelská HERMÉS MB s.r.o.
Sídlo	tř. Václava Klementa 1223, 293 01 Mladá Boleslav
E-mail	skola@hermes-mb.cz
IČO	25 602 951
Identifikátor	600 007 499
Právní forma	společnost s r.o.
Zastupující	Ing. Jiří Skopalík
Zřizovatel	HERMÉS s.r.o.
Místo inspekční činnosti	tř. Václava Klementa 1223, Mladá Boleslav
Inspekční činnost na místě	1., 6. a 7. prosince 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělání ve střední škole podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona. Inspekční činnost na žádost podle § 174 odst. 7 školského zákona.

Charakteristika

Střední škola podnikatelská HERMÉS MB s.r.o. (dále „škola“ nebo „instituce“) poskytuje vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou (dále „MZ“), a to ve čtyřletém oboru Obchodní akademie v denní formě vzdělávání a ve dvouletém nástavbovém studiu Provozní technika v kombinované formě vzdělávání.

Ve škole se k 30. září 2022 vzdělávalo 96 žáků v šesti třídách, z toho 52 žáků v oboru Provozní technika. Od předchozí inspekční činnosti v březnu 2022 se počet žáků ani tříd výrazněji nezměnil. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole byl využit z 32 %. K termínu inspekční činnosti škola neviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci-cizinci tvoří přibližně desetinu z celkového počtu žáků. S výjimkou několika žáků 1. ročníku oboru vzdělání Obchodní akademie jsou bez jazykové bariéry.

Od školního roku 2022/2023 došlo ke změně místa poskytovaného vzdělávání. Škola doložila podání žádosti o změnu zápisu údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nově pronajaté prostory sdílí společně se Střední školou tradičních řemesel HERMÉS MB s. r. o., s níž má stejného zřizovatele.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předešlé inspekční činnosti ředitel školy (dále „ředitel“) konkretizoval strategické záměry ve vztahu ke zvýšení úspěšnosti žáků v průběhu a při ukončování vzdělávání MZ. Vytyčené cíle se podařilo splnit zejména v oblasti snížení neúspěšnosti žáků ve společné části MZ. Nadále se především nedaří zajistit stabilní odborně kvalifikovaný pedagogický sbor.

Uplatňovaný způsob řízení odpovídá nízkému počtu učitelů i žáků a vychází z každodenního neformálního kontaktu vedení školy a pedagogů. Ze záznamů z jednání poradních orgánů ředitele i z rozhovorů s pedagogy je zřejmé, že se škola od předešlé inspekční činnosti opakovaně zabývala neúspěšností ve společné části MZ. Důraz byl kladen zejména na nastavení intenzivní podpory žákům maturitního ročníku při přípravě na didaktické testy.

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy byla realizována od předchozí inspekční činnosti s větší četností, mj. se zaměřením na výuku předmětů společné části MZ a zpravidla vyústila v doporučení ke zlepšení kvality vzdělávání. Pro zvýšení účinnosti vzdělávacích strategií však chybí pravidelné sdílení poznatků z hospitační činnosti v rámci jednání pedagogické rady nebo předmětových komisí a jejich cílené využívání ke zkvalitnění pedagogické práce.

Personální zabezpečení výuky vyžaduje zlepšení. Výrazná většina výuky, zejména v denní formě vzdělávání, je vedena učiteli bez odborné kvalifikace. Tu si doplňují pouze dva vyučující. Ředitel doložil, že aktivně usiluje o získání kvalifikovaných pedagogů. Vyšší míra fluktuace učitelů zejména ve výuce anglického jazyka a matematiky představuje riziko pro udržení kontinuity vzdělávání žáků v těchto předmětech. Přetrvává nedostatečné zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech metodiky a didaktiky, což se projevovalo nedostatky v průběhu výuky. Podpora začínajícím nebo nově působícím pedagogům je vhodně řešena formou uvádějících učitelů, možností vzájemných hospitací či konzultace s vedením školy.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují úzce spolupracující výchovná poradkyně a metodička prevence. Obě působí v uvedených funkcích krátce a bez požadovaného studia. Postupně realizují dílčí akce zahrnuté v minimálním preventivním programu školy.

Finanční prostředky ze školního a státního rozpočtu škola cíleně investuje do zlepšování podmínek vzdělávání. Materiální podmínky většinou umožňují vzdělávání podle ŠVP. Od školního roku 2022/2023 byly nově pořízeny zejména prostředky informačních a komunikačních technologií, k termínu inspekční činnosti však byla funkční pouze jedna ze dvou učeben informatiky. Rozšířením školního knižního fondu o beletristické tituly a vytvořením čtenářských koutků byl podpořen rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Pro

výuku některých předmětů, např. cizích jazyků, jsou rovněž k dispozici elektronické výukové materiály.

Žáci jsou seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Tato praxe je dostatečně účinná, míra školní úrazovosti je minimální.

Z výsledků přijímacího řízení pro školní rok 2022/2023 vyplývá, že obdobně jako při předešlé inspekční činnosti byli přijati všichni uchazeči. U obou oborů vzdělávání přetrvává nízká a ve srovnání s příslušnou skupinou oborů vzdělání v ČR podprůměrná úspěšnost uchazečů v jednotné přijímací zkoušce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem hospitovaných hodin byla nízká pestrost využívaných výukových forem a metod. Převaha frontální práce s dominantní rolí učitele nevedla k dostatečné aktivizaci žáků. V převážné části výuky pedagogové opomjeli utřídění a shrnutí poznatků a ověření splnění vzdělávacího cíle v závěrečné fázi vyučovacích hodin. Učitelé rovněž většinou nevyužívali formativní funkci hodnocení, žáci byli jen ojediněle vedeni k objektivnímu posouzení kvality práce svých vrstevníků a k sebereflexi vlastního výkonu. K podpoře názornosti výuky byla jen ojediněle účelně využita didaktická technika.

V hodinách jazykového vzdělávání (českého, anglického a ruského jazyka) a estetiky vyučující kombinovali frontální výuku s řízeným rozhovorem, v menší míře také se samostatnou prací žáků. Zvolené formy práce nepodpořily zapojení všech žáků do plnění úkolů ani rozvoj jejich komunikativních dovedností. Při práci s uměleckým textem byla vhodně rozvíjena čtenářská gramotnost žáků, kteří správně odvozovali autorský záměr. Výuka anglického jazyka přispěla k rozšíření odborné slovní zásoby žáků, zařazení příkladů z reálného života účinně zvýšilo zájem o žáků o probírané téma. Pro úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky byly žákům účelně zadávány cvičné didaktické testy (v ruském jazyce). Žáci prokazovali výrazně rozdílnou úroveň jazykových znalostí a dovedností, časová či obsahová diferenciací úkolů však nebyla využita. Přínosem pro žáky bylo důsledné vedení výuky v příslušném cizím jazyce.

V matematice byl výklad učitele srozumitelný, postup řešení byl vysvětlován na vhodných příkladech. Na podněcující otázky však reagovali jen jednotlivci. Vyučující neusiloval o rovnoměrné zapojení všech žáků. Procvičovací příklady řešil u tabule jen vyučující, žáci převážně jen zaznamenávali postup řešení z tabule. Zápis na tabuli byl sice přehledný, avšak vzhledem k podmínkám učebny málo čitelný, což žákům ztěžovalo zachycení správného postupu řešení úloh. Chybělo využití příležitostí pro rozvoj komunikativních kompetencí žáků např. při komentování postupu řešení.

Výuka odborných předmětů se vyznačovala cíleným využitím mezipředmětových vztahů a občasným využitím zkušeností žáků z běžného života, popř. v nástavbovém studiu také z jejich praxe v různých technických provozech. V hodinách ekonomiky a účetnictví vyučující usilovala o zapojení žáků do výuky častým kladením aktivizačních otázek i vedením problémového dialogu, avšak jen s částečným efektem. Při výkladu i při řešení příkladů přibližně třetina žáků zůstávala pasivní. Účelně zařazené příklady účtování podporovaly přípravu žáků na složení MZ. Výuka cestovního ruchu vhodně rozvíjela při práci s odborným textem i při vyhledávání a interpretování získaných informací čtenářskou gramotnost žáků. Ve výuce práva byla účelně zařazena samostatná činnost žáků s využitím pracovního listu a s možností vyhledávat informace v prostředí internetu. Přesto byli žáci při vypracování úloh jen částečně úspěšní. Následný výklad vhodně upevňoval již osvojené znalosti žáků. V nástavbovém studiu ve výuce technického předmětu byla vhodně užita

digitální technika k podpoře názornosti výuky. Žáci byli správně vedeni k orientaci v nákresech technických zařízení.

Výuka předmětů zaměřených na využití digitálních technologií (grafika a komunikační systémy, informační a komunikační technologie) byla ve dvou třetinách hospitovaných vyučovacích hodin výrazně omezena aktuálně nedostatečnými prostorovými podmínkami. Probíhala mimo odbornou učebnu bez dostupných digitálních technologií, což významně snižovalo její efektivnost. Výklad vyučujících byl sice srozumitelný a opíral se i o zkušenosti žáků z běžného života a o jejich znalosti digitálních technologií, chyběla však potřebná názornost výuky. Zbývající třetina hospitované výuky účelně probíhala v odborné učebně. Žáci pracovali převážně samostatně, vyučující se jim při tvorbě prezentací podle potřeby věnovala. Zvolená úloha vhodně připravovala žáky na profilovou část MZ.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování dosažené úrovně individuálních výsledků vzdělávání škola používá standardní nástroje, tj. písemné, ústní zkoušení, popř. prezentace projektu. Od předchozí inspekční činnosti byly k interní evaluaci znalostí a dovedností žáků maturitního ročníku rovněž využity opakovaně zadávané typové didaktické testy.

Z rozboru průběžných výsledků vzdělávání vyplývá, že ve srovnání se školním rokem 2020/2021 se po obnovení prezenční výuky ve školním roce 2021/2022 v obou oborech vzdělání výrazněji nezměnil podíl žáků prospívajících s vyznamenáním ani podíl žáků neprospívajících. Z komparace výsledků žáků s posledním obdobím s plně prezenční výukou (školní rok 2018/2019) je zřejmé, že se v obou oborech ve školním roce 2021/2022 podařilo jak zvýšit podíl žáků s vyznamenáním, tak i snížit podíl žáků neprospívajících. Přesto má škola v této oblasti i nadále příležitost ke zlepšení, neboť v oboru Obchodní akademie podíl neprospívajících dosahoval téměř šestinu celkového počtu žáků. V nástavbovém studiu Provozní technika byl podíl neprospívajících nižší (cca desetina žáků).

V oboru Obchodní akademie je po obnovení prezenční výuky patrné zhoršení studijních návyků žáků a jejich motivace k účasti ve vzdělávání, neboť průměrná absence ve výuce ve školním roce 2021/2022 dosáhla více než 300 hodin na žáka. Vysoká neúčast žáků ve výuce, popř. specifika vzdělávání dospělých v kombinované formě vzdělávání se také promítají do podílu žáků průběžně nehodnocených, a to zejména v prvním pololetí (přibližně třetina žáků). Vysoký počet zameškaných hodin také často vede k předčasnému ukončení studia. Úspěšně tak ukončí MZ vzdělávání v době stanovené rámcovým vzdělávacím programem pouze nízký podíl žáků. Přesto, že se ve školním roce 2021/2022 ve srovnání s předchozími školními roky tento podíl zvýšil, pouze necelá polovina žáků oboru Obchodní akademie, kteří studium v příslušném prvním ročníku zahájili, jej úspěšně ve standardní době ukončila MZ. V nástavbovém studiu Provozní technika činil tento podíl přibližně dvě třetiny.

V oboru Obchodní akademie se v prezenční výuce také nedaří uplatňovat účinná opatření k eliminaci neomluvené absence, která ve školním roce 2021/2022 činila přibližně 70 hodin na žáka. Neomluvená absence zpravidla úzce souvisí s podprůměrným prospěchem žáků. Škola ji důsledně řeší, příp. i postihuje kázeňskými opatřeními či hodnotí chování žáka sníženým stupněm.

Výsledky žáků ve společné části MZ se v maturitním období 2022 v obou oborech vzdělání výrazně zlepšily. V oboru Obchodní akademie uspěli po jarním a podzimním termínu MZ všichni žáci, v oboru Provozní technika činila v uvedeném období hrubá neúspěšnost žáků (podíl žáků neúspěšných u MZ nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených

žáků) ve společné části MZ 16 %, tj. byla nižší než průměr hrubé neúspěšnosti ve srovnatelné skupině oborů vzdělání v ČR (28 %). Kromě žáka, který po přihlášení MZ nekonal, se na výši hrubé neúspěšnosti v tomto oboru podíleli tři žáci neúspěšní v didaktickém testu (jeden v matematice, jeden v českém jazyce a literatuře, jeden jak v českém jazyce a literatuře, tak i v cizím jazyce). V profilové části MZ neuspěli pouze jednotlivci ve zkouškách navazujících na zkoušky společné části MZ.

Opatření ke snížení neúspěšnosti žáků u MZ realizovaná od předešlé inspekční činnosti, zejména pravidelné doučování a individualizovaná podpora žákům ohroženým neúspěšností ve společné části MZ, opakované zadávání typových didaktických testů a detailní rozborů těchto testů se žáky či poskytování doplňujících elektronických výukových materiálů, se projevila zlepšením výsledků žáků u MZ. Školní strategie prevence studijní neúspěšnosti však není dostatečně účinná zejména při předcházení záškoláctví. Rovněž má škola příležitost ke zlepšení v cíleném zaměření poradenské podpory na vzdělávání žáků-cizinců s jazykovou bariérou.

V atmosféře menší instituce se daří uplatňovat individuální přístup k žákům denní formy vzdělávání při řešení jejich osobních problémů a předcházet vztahovým problémům uvnitř třídních kolektivů. Přínosné z hlediska zlepšení sociálního klimatu ve škole jsou adaptační dny pro žáky prvního ročníku, lyžařský kurz a účast ve sportovních soutěžích. Zapojování žáků do vědomostních a odborných soutěží či projektových činností je realizováno minimálně.

Závěry

Vývoj školy

- změnilo se místo poskytovaného vzdělávání
- zlepšilo se materiální vybavení školy pořízením nových prostředků informačních a komunikačních technologií
- opatření k odstranění nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti byla částečně účinná

Silné stránky

- nižší počet žáků ve třídách umožňující individuální řešení problémů žáků denní formy vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- vyšší míra fluktuace pedagogů, personální zajištění většiny výuky učiteli bez příslušné předmětové specializace
- nedostatečné zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast oborové didaktiky a aktivizujících metod
- méně účinný systém poradenských služeb
- nízká účinnost opatření ke snížení absence žáků ve výuce
- nízká míra využívání aktivizujících forem a metod výuky a evaluačních nástrojů, zejména formativního hodnocení, vzájemného hodnocení žáků či sebereflexe vlastního učebního pokroku, časté opomíjení didaktických závěrů vyučovacích hodin
- nedostatečná diferenciací výuky cizích jazyků podle úrovně jazykové pokročilosti žáků
- přijímání všech uchazečů o studium bez ohledu na míru jejich studijních předpokladů

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- pokračovat v realizaci opatření ke zvýšení úspěšnosti žáků a vyhodnocovat jejich účinnost
- stabilizovat pedagogický sbor, usilovat o zajištění výuky odborně kvalifikovanými pedagogy, zefektivnit další vzdělávání pedagogických pracovníků
- zvýšit účinnost hospitační činnosti, sdílet v rámci jednání pedagogické rady a předmětových komisí stanovená opatření ke zlepšení průběhu výuky a využívat je ke zkvalitnění pedagogické práce
- aktivizovat žáky ve výuce, uplatňovat diferenciaci výuky podle potřeb a jazykové pokročilosti žáků, poskytovat žákům efektivní zpětnou vazbu o zvládnutí učiva, rozvíjet komunikační dovednosti žáků, zaměřit na uvedené oblasti další vzdělávání pedagogů
- nastavit účinný systém poskytování poradenských služeb
- přijímat uchazeče s odpovídajícími vzdělávacími předpoklady
- rozložit přípravu na společnou část maturitní zkoušky systematicky do průběhu celého vzdělávání

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti
2. Výpis z obchodního rejstříku, stav k termínu inspekční činnosti
3. Koncepce rozvoje školy 2022–2027
4. Dokumentace přijímacího řízení pro školní roky 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště (vzorek), stav k termínu inspekční činnosti
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
7. Evidence žáků (školní matrika), včetně výsledků vzdělávání žáků za školní rok 2021/2022
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek), rozvrh vyučovacích hodin účinný k termínu inspekční činnosti
9. ŠVP vyučovaných oborů vzdělání – stav k termínu inspekční činnosti

10. Personální dokumentace včetně dokladů o dalším vzdělávání pedagogů, stav k termínu inspekční činnosti (vzorek)
11. Školní řád střední školy, stav k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z pedagogické rady a z jednání předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti vedení školy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-371/22-S
15. Žádost o změnu zápisu údajů v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. listopadu 2022
16. Výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. září 2022
17. Zpráva nezávislého auditora o ověření Výkazu zisku a ztráty a způsobu vynaložených výsledků za rok končící 31. 12. 2021 z 24. 6. 2022, Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutých dotacích za školní roky 2020/2021 až 2021/2022, Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT za rok 2021
18. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví platná ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
19. Webové stránky školy <https://hermes-mb.cz/>, stav k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jindra Malíková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.